TOVERI

Lännen suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntaina.

TOIMITUSKUNTA:
W. N. REIVO LAURI MOILANEN
ADOLPH SALMI A. B. MÄKELÄ

TOVERI

(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western states. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Ore., by the Western Workmen's Publishing Society.

Ilmoitushinta 40c palstatuumalta. Kuoleman-ilmotukset $1.50 kerta ja muistovärsyillä $2.00 kerta. Kihlaus-, syntymä- ja avioliitto-ilmotukset 50c kerta, haluttaantieto- ja nimenmuutto-ilmotukset 25c kerta, naimailmotukset $1.50 kerta, avioero-ilmotukset $1.00 kerta. Seisovat ilmotukset sopimuksen mukaan. Satunnaisista ilmotuksista tulee rahan seurata mukana. Englanninkielestä suomennetaan vapaasti.

Entered as second-class mail matter July 18, 1914, at the postoffice at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

TILAUSHINNAT

Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Yksi vuosikerta..$4.00 6 kuukautta..$2.25
3 kuukautta.....$1.00 1 kuukausi.....50
Suomeen ja muualle ulkomaille:
Yksi vuosikerta..$6.00 6 kuukautta..$3.50

SUBSCRIPTION RATES:
In the United States and Canada
One year.....$4.00 Six months.....$2.25
Three months...$1.00 One month.....50

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40 cents per inch. Special discount is allowed for larger and continuous advertisements.
TOVERI, BOX 99, ASTORIA, ORE.
AUG. NIKULA, Manager.

Huoneusto sijaitsee 10:nnen ja Duane katujen kulmassa. Telefooni: kontori 303, toimitus 832.

Muuan toivottoman typeryyden osotus

Allaoleva lainaus esiintyi toimituskirjotuksena eräässä lähikaupungin suuressa päivälehdessä, jossa toisinaan tehdään jonkinlaisia silmänkääntötemppuja yleisen mielipiteen kääntamiseksi imperialisteille suosiolliseksi. Se kuuluu kokonaisuudessaan:

Toisinaan näyttää siltä kuin suuret liikemiehet ja teollisuusparoonit olisivat toivottoman typeriä.

Ne huutivat sotaa, ja niiden syytettiin vaatineen sotaa Meksikon kanssa tai sotaa Saksaa vastaan liike-etujensa vuoksi. Ja niin pian kun Keisari sai meidät Europan sotaan, korottivat ne laivateräksen hinnan 95 dollariin tonnilta.

Tuntuu uskomattomalta, että kukaan amerikalainen haluaisi maansa yhtymään sotaan sen rahallisen voiton takia, jonka sota hänelle tuottaa. Tuntuu mahdottomalle ajatellakaan, että kukaan teollisuusparooni tai liikemies todella haluaisi sotaa saadakseen tilaisuuden koota rikkauksia verestä.

Vuonna 1910 myivat terästehtailijat laivaterästä 31 dollarilla tonnin. Ja perinpohjaisen tutkimuksen jälkeen juisti korporatsionikomissioni, että siinäkin hinnassa oli voittoa 10½ prosenttia. Se oli riittävä tulos sijoituksista.

Teräksen hinnan kohoaminen 31 dollarista 95 dollariin on epätavallista. Luonnollisesti ovat tuotantokustannukset kohonneet, mutta ei siinä määrässä että hinnan kolminkertaistuminen olisi oikeutettua.

Jos Washingtonissa olisi ollut toisenlainen hallitus, olisivat korkeammat hinnat epäilemättä maksetut. Mutta sotasihteeri Daniels alensi hinnat mielivaltaisesti 65 dollariin tonnilta.

Varma on, että sihteeri Danielsilla oli kaytettävänään varmoja tietoja ennen kuin hän sen hinnan määrasi ja varma on myöskin että hän kohteli terästehtailijoita hyvin liberaalisesti. Tämän korkean auktoriteetin nojalla meillä onkin syytä olettaa, että vaadittu 95 dollarin hinta oli sekä kiristyshinta että mahdoton maksaa.

Se että Amerikan rikkaimman teollisuuden johtavat miehet antautuivat sellaiseen tänä aikana, oli vahingollisen typeräa. Sosialistit ja muut radikaalit ovat jo kauan selittäneet sodan olevan kapitalistiluokan suunnitteleman laitoksen saadakseen enemmän voittoa työläisten hiesta. Ja ellevät hallituksemme voimakkaat miehet olisi aikoinaan tulleet vähin, olisi tämä propaganda, että sotia käydään vain voittojen kartuttamiseksi, saanut vakavan perusteen.

Yhdeksänkymmenen viiden dollarin teräs olisi ollut tärisyttävä todistus. Se olisi ollut kuolettavaa ampuma-ainetta sosialistien ja i.w.w:laisten käsissä.

Voisi tuskin olla olemassa järkyttävämpää esimerkkiä paksupäisemmästä typeryydestä. Miehet, joilta kansallisen vaaran aikana pitäisi odottaa enemman, ovat nähtävasti liian tietämättömia kansalaisvelvollisuuksista, ollakseen kansallisen elämamme tukena. Terästehtailijat ja heidän kaltaisensa ovat epäilemättä suurempi koetus taistelevalle hallitukselle, kuin kaikki agitaattorit ja preussilaismieliset.

Ottaapa nyt ja löytää järkyttävämmän esimerkin paksupäisemmästä typeryydestä! Muualta sitä on vaikea löytää, mutta edelläoleva kirjotus on vallan kuin siksi tarkotettu. Sen kirjottaja on ollut "nähtävästi liian tietämätön" huomatakseen, että esittämänsä "voimakasten miesten" toimintaa ei käsitettäisi aivan yhtä selvästi ylläolevan selityksen jälkeen kuin sen edelläkin. Tarkotus olikin vain antaa poliittista tukea niille samoille teräsherroille, joita muka moitittiin. Niidenhän kannattama hallitus on nyt Washingtonissa; terästrustin osakkaathan maksoivat Wilsonin vaalirahastoon huikeita summia, eivätkä suinkaan suotta, koska terästonnin hinta kohosi puolella, vaikka sitä "alennettiinkin".

Ylläolevan kirjottaja esiintyy naivin narrimaisena, ikäänkuin itsekin uskoisi että sotia ei käydä liikevoittojen hankkimiseksi. Hänen temppuilunsa on sekä typerää että ilettävää, jotavastoin teräsherrojen on vain oivallinen näyte todellisesta amerikalaisuudesta ja — isänmaallisuudesta.

Teräsherrat ovat tietoisia kansalaisvelvollisuuksistaan, mutta vielä tietoisempia riistämismahdollisuuksista ja niistä oikeuksista, joita heidän suunnaton mahtinsa heille takaa, ja se määrää heidän toimensa. Velvollisuudet asetetaan niiden kannettavaksi, joilla ei ole oikeuksia.

Californian pommijutuista

kirjottaa John D. Barry Milwaukee Leaderissä:

"Joko täytyy teidän kukistaa anarkia taikka anarkistit tulevat kukistamaan valtion", lausui piirisyyttäjä Charles M. Fickert San Franciscon pommijuttua käsiteltäessä — ja ne ovat otsakkeena porvarilehtien kirjotuksissa, joissa anarkiaa ja anarkisteja mitä ankarimmin tuomitaan. Anarkistit ja heidän oppinsa esitetään maata uhkaavaksi hirveäksi vaaraksi, mutta Fickertin ja hänen apuriensa toiminta pommijutuissa erinomaisen ansiokkaaksi ja yleishyödylliseksi teoksi.

Ranskalainen filosoofi Montaigne sanoi, että jos hän joutuisi syytteeseen Notre Damekirkon tornien varastamisesta, niin hänen täytyisi lähteä maanpakoon — tarkottaen sillä, että jos häntä syytettäisiin niin katalasta ilkityöstä, yleisö tuomitsisi hänet syylliseksi jo ennakolta.

Montaignen kuolemasta on jo kulunut neljättä sataa vuotta, mutta ihmisluonto näyttää pysyneen oleellisesti samana. Ilkeä syytös yhä vieläkin herättää yleisessä mielipiteessä inhoa, joka jo sinään käy tuomiosta. Sen päätähden on meidän, jotka olemme pommimurhasta syytettyjen ystäviä, katseltava jommoisellakin kärsivällisyydellä San Franciscossa viimeisen vuoden ajan vallinnutta tilannetta.

Pommiräjähdyksen tapahduttua oli luonnollista, että San Franciscon järjestyksenvalvojat olettivat sen ehkä olleen samojen henkilöitten työtä, jotka olivat käyttäneet räjähdysaineita näillä tienoin sattuneissa työrettelöissä, tahi ainakin sellaisten jotka olivat olleet tekemisissä noiden henkilöiden kanssa.

Olisi ollut yhtä luonnollista ajatella sitä Saksalle suosiollisten henkilöitten työksi, sillä Yhdysvaltain ja Saksan välit olivat siihen aikaan kireät. Tahi myös Meksikolle suosiollisten henkilöiden työksi, koska silloin oltiin selkkauksissa Meksikonkin kanssa.

Vielä oli olemassa se mahdollisuus, että räjähdys johtui tapaturmasta — asianhaaroihin katsoen varsin todennäköinen mahdollisuus. Sillä mitäpä järkeä olisi kenenkään lähteä summakaupalla tappamaan ja ruhjomaan tuntemattomia katukulkueen katselijoita?

Meitä ihmisiä, kuitenkin kaikitenkin, hallitsevat monet vaikuttimet. Lain ja järjestyksen edustajat eivät ole mitään poikkeusihmisiä. Niinkuin meidän kaikkien, täytyy heidänkin "panna toimeksi". Heiltä odotetaan jotain valmista. On oltava mieliksi yleisölle ja varsinkin niille, joita asemansa ja varallisuutensa vuoksi käsitetään johtaviksi henkilöiksi.

Räjähdys sattui juuri kun taistelu kapitaalin ja työn välillä San Franciscossa oli kuumimmillaan. Kapitaali pyrki irrottamaan kaupungin mukamas työväenunioitten kahleista. Se ikäväi sitä vapautta, minkä "avointyöpaja"-järjestelmä sille olisi suonut. Avointa työpajaa se koki selittää kaupungin vaurastumisen ehdoksi, vaikka se itse asiassa oli vain kapitalismille eduksi. Jos valmistautuneisuusparaatissa nyt tapahtunut rikos saataisiin vyörytetyksi työväenunioitten niskoille, luulisivat he sillä pääsevänsä niistä tässä kaupungissa. Rikos tarjosi edullisen tilaisuuden heille. Lyhytnäköisten työläisintoilijain suosittelemat yleistä suuttumusta herättävät anarkistiset menettelytavat valmistivat tietä epäilyksille salaisen rikosliiton toiminnasta, ja tuollainen epäluulo pian kehittyi monen mielessä varmuudeksi.

Heti kun viisi epäluulonalaista oli vangittu, alettiin heistä kertoa mitä kauheimpia juttuja. Yleisö tuli vakuutetuksi, että ne olivat ilkeitä ihmisiä — vitsaus, josta oli päästävä. Mutta vaikka he olisivat olleet kuinka häjyjä ja ilkeitä, niin heille olisi pitänyt suoda rehellinen oikeudenkäynti, ei ainoastaan heidän itsensä vuoksi, vaan tuomioistuinten puolueettomuuskäsityksen ylläpitämisen takia.

Rena Mooneyn jutussa annettu vapauttava päätös on aikaansaanut hämmästyttävän käänteen yleisessä ilmapiirissä. Niinkö — ettäkö hän sittenkin olisi syytön, kaikesta huolimatta? — Entäs jitney-ajuri Weinberg, jonka liike on hukassa miehen nyt istuttua toista vuotta vankeudessa; jonka vaimo on jäänyt oman onnensa nojaan; jonka osuus eräseen maaomaisuuteen, minkä hän oli ostanut muutamia vuosia takaperin, olisi ollut mennyttä kalua, elleivät jotkut ystävät olisi rientäneet avuksi, — hänkin saattaa olla syytön. Itse hän vakuuttaa ei edes tunteneensa kaikkia niistä neljästä, joiden väitetään olleen hänen tovereinaan tuossa rikosliitossa.

Tältä kannalta asiaa katsoen tulemme käsittämään, kuinka valitettavia kohtia tässä jutussa on. Yhä ilkeämmältä alkaa asia näyttämään, kun se todistaja Oxman, joka oli saattamaisillaan Tom Mooneyn hirsipuuhun, paljastettiin väärinvannojaksi; jos sitä ei olisi niin ajallaan tapahtunut, olisi Billings jo suorittamassa elinkautista vankeusrangaistustaan Folsomin kuritushuoneessa sensijaan että hän vielä kauntin vankilassa odottelee ylemmän oikeuden päätöstä valituksestaan; Tom Mooney saattaisi jo olla haudassa; Nolan olisi vankilassa, ja Rena Mooneyn tuomio olisi ollut ihan toisenlainen; muut syytetyt — joiden joukkoon nyt on lisätty Alexander Berkman kuudenneksi — odottaisivat oikeudenkäyntiä yhtä toivottomalla mielellä kuin Montaingne olisi ollut, jos hänen olisi syytetty varastaneen Notre Dame-kirkon tornit.

Näillä pommijutuilla on kuitenkin merkityksensä. Ne osottavat, kuinka pitkälle yhteiskunta saattaa erehtyä, kun se lähtee oikeutta jakamaan, viha ja raivo sydämessä. Kauppakamarin jäsenet ja muut San Franciscon mahtimiehet alkanevat käsittää, kuinka kaupungin maine on tästä jutusta kärsinyt. "Miten tahansa asia päättyneekin", kirjottaa Boston Journal puhuessaan Tom Mooneyn jutusta, "se tulee vielä vastedeskin esille, ehkäpä esim. silloin kun tulee kyseeseen, pystyykö noin oudolla tavalla hallittu Californian valtio kunnolleen käsittelemään kansainvälisiin suhteisiin vaikuttavaa lainsäädäntöä, joka nykyään ärsyttää liittolaistamme Jaappania".

Mutta San Francisco voi puhdistauttua ja samalla poistaa Californian valtion maineelle aiheuttamansa tahran, vaatimalla perinpohjaista selvyyttä näiden pommijuttujen ajamisen yhteydessä olleista seikoista, ja että kaikkia mahdollisia jälkiä on seurattava, välittämättä siitä, mihinkä ne vihdoin johtavat. Semmoinen paljastus olisi terveellinen ei ainoastaan San Franciscolle ja Californian valtiolle, vaan koko maalle, vieläpä koko maailmallekin.

Jos Montaigne eläisi, niin varmaan hän tätä juttua hartaasti seuraisi — ja itsekin ihmettelisi, kuinka oikeassa hän sentään oli niistä kirkontorneista puhuessaan. Mutta hän saisi nyt lisätä lohdullisen mietelmän siitä, että totuus omituisesti pyrkii murtamaan kaikki esteet, yksinpä ennakkoluulot.

*

Tämä Barryn toivehikas artikkeli tuskin ehti julkisuuteen, kun taas tulee tieto, että piirisyyttäjä Fickert alottaa uuden jutun Rena Mooneyta vastaan jostakin niistä seitsemästä syytekohdasta, joita hänellä oli rasikaimman syytöksen — harkitusta murhasta — ohessa. Sanomalehden kertojille hän on kehunut: "Vielä minä sen hirteen toimitan". Tom Mooney on edelleen hirttonuora kaulassa; Nolanin ja Weinbergin jutut tulevat esille muutamain viikkojen kuluttua. Väärästä valasta syytetty valtion todistaja Oxman on vapaalla jalalla. — Näyttää siis siltä, ettei San Francisco varsin vielä aijo ryhtyä "puhdistautumaan" eikä "poistamaan Californian valtion maineelle aiheuttamaansa tahraa."

Syytettyjen puolustamista varten ovat noin 50 eri union edustajat muodostaneet liiton, joka julkasee tietoja jutun vaiheista ja kerää varoja puolustusrahastoon. Liiton viimeisin vetoomus päättyy sanoilla: "Ystäviemme ei vielä pidä hellittää aseitaan, luullen taistelussa jo voitetun. Me tarvitsemme oitis varoja suoriutuaksemme jälelläolevista syytös- ja valitusjutuista. Lähettäkää avustuksia osotteella: International Workers' Defense Leage, 210 Russ Building, San Francisco, Cal."

*

Muistettanee, että työväenjärjestöt asettivat oman lautakuntansa seuraamaan Rena Mooneya jutun käsittelyn kaikkia vaiheita. Kun juttua kesti enemmän kuin seitsemän viikkoa ja tämä lautakunta sitä tarkasti seurasi ensimäisestä päivästä viimeiseen, ei se ollut mikään helppo tehtävä. Lautakunnan puheenjohtajana oli toveritar Luella Twining ja sihteerinä tunnettu uniomies Geo. Sweet. Jäseninä oli siksi laajoja ja vaikutusvaltaisia San Franciscon työläispiirejä edustavia henkilöitä, että tuomari, jota ei suinkaan voi epäillä työväelle suosiolliseksi, luovutti heille erikoisen paikan oikeushuoneessa sekä oman neuvotteluhuoneensa, siten antaen heille ikäänkuin puolivirallisen lautakunnan leiman.

Tämä työväen lautakunta on nyt julaissut laajan ja seikkaperäisen kertomuksen asiasta. Selvemmin kuin mistään tähän saakka ilmestyneistä selostuksista paljastuu siinä näiden kapitalistiselta taholta suunniteltujen pommijuttujen tärkeä rikoksellisuus. Tila ei salli meidän tällä kertaa lainata siitä muuta kuin joitakin kohtia näytteeksi:

"Olemme tulleet siihen käsitykseen, että kysymyksessä ei ole murhajuttu, vaan eräs työrettelöitä koskeva asia. Todellisena syyttäjänä on kauppakamari; sitä todistaa sekin, että Rena Mooneyn ristikuulustelussa pidettiin pääasiana hänen toimintansa raitioteläisten järjestämiseksi, hänen näille työläisille pitämänsä puheet ja esitelmät, samaten kuin se seikka, että kauppakamari hankki ja palkkasi oman edustajansa, Charles W. Cobbin, valtionsyyttäjää avustamaan.

"Mr Ferrari (valtionsyyttäjä) sanoi alustavassa lausunnossaan: 'Joskaan emme olisi tilaisuudessa kaiken epäilyksen ulkopuolelle todistamaan, että nyt syytteeseen pantu sakki olisi tehnyt kyseessä olevan rikoksen, niin sen me kuitenkin tulemme toteennäyttämään, että tähän pommiräjähdykseen olivat samat tai samanlaiset perusvaikuttimet kuin mitkä ovat olleet näiden henkilöiden aikasempain tekojen pohjana. Sentähden tulemme joka tapauksessa pitämään olevamme oikeutetut vaatimaan heidän julistamistaan syyllisiksi. Toisin sanoen siis: vaikka emme voisikaan osottaa Rena Mooneyn olleen pommirikokseen syyllisen, on hänet kuitenkin tuomittava syylliseksi, koska hän on toiminut raitiotieyhtiöitten etuja vastaan.

"Raitiotieyhtiöitten salapoliisi Martin Swanson oli Nolanin asunnon kellarista löytänyt jonkun määrän salpietaria. Sen nojalla Nolan vangittiin ja asetettiin suurlautakunnan kuulusteltavaksi; väitettiin näet, että Stuart ja Market kadun kulmassa räjähtänyt pommi oli sisältänyt salpietariakin. Eräs asiaa tutkinut kemisti todisti kuitenkin, että Nolanin kellarista löydetty aine oli karvas- (eli Epsom-)suolaa eikä salpietaria. Mutta nyt Rena Mooneyn jutussa tuotiin paikalle eräs asiantuntija, joka todisti, että kyllä tuota suolaakin voi käyttää pommin valmistamiseen. Nolanin vaimon sisar, neiti Mirjam Bennet, senjälkeen todistajapaikalla vannoi saaneensa tuon suolakäärön entiseltä työnantajaltaan, seurapiireissä tunnetulta rouva T. A. Hays'iltä, joka sitä oli tavannut käyttää kylpyvedessään; tämän suolakäärön hän oli vienyt Nolanin kellariin. Hänen todistuksensa vahvisti sanasta sanaan rouva Haysin kirjelmä, joka jätettiin oikeuteen. Kuitenkin on Ed. Nolan jo ollut 7 kuukautta tutkintovankilassa tuon suolakäärön takia ja joutuu kohdakkoin vastaamaan murhasyytökseen..."

Oikeustaistelu asevelvollisten ulkomaille lähettämistä vastaan

on aikomus alottaa heti kun arvannostolla otettuja miehiä yritetään ruveta viemään pois maasta. Yhdysvaltain korkeimmalta oikeudelta koetetaan saada vahvistus siile perustuslain tulkinnalle, jonka mukaan ei tällaista liittohallituksen nostoväkeä, enemmän kuin eri valtioittenkaan miliisiä saa käyttää maan rajojen ulkopuolella.

Näitä juttuja on lupauttunut ajamaan Hannis Taylor, joka Clevelandin ollessa presidenttinä palveli Yhdysvaltain lähettiläänä Espanjassa ja on kirjottanut arvokkaan teoksen Englannin perustuslaista. Hänen asianajoammattinsa on rajottunut ainoastaan korkeimmassa oikeudessa käsitelväin asiain ajamiseen, ja pidetään häntä auktoriteettina perustuslakikysymyksissä.

"Ymmärtäkää minua oikein", on Taylor sanonut, "minä en ole tätä sotaa vastaan, enkä minä ole rauhanystävien tai minkään sellaisen järjestön palveluksessa. Minä vaan luulen, että nyt on kyseessä hirveän tärkeän perustuslaillisen oikeutemme säilyttäminen. Liitto-oikeudet ja korkein oikeus niiden etunenässä tulevat varmasti ehkäisemään kaikki lakivastaiset yritykset pakottaa perustuslain erikoismääräyksen suojelemia minkäänlaisia miliisijoukkoja Amerikan rajojen ulkopuolelle. Hallinnollinen määräys heinäkuun 10 p:ltä, laadittu vastoin 1:n luvun 8:tta pykälää, on ilmeisesti epäperustuslaillinen ja pätevyyttä vailla. Kukaan vilpitön amerikalainen ei ole oikeutettu epäilemään, etteikö meidän rohkeamielinen ja lahjomaton (!) oikeuslaitoksemme täyttäisi velvollisuuttaan, milloin sen apuun turvataan".

Väitöksiensä tueksi Taylor vetoaa yleissyyttäjä Wickershamin presidentti Taftille hehlmik. 17 p. 1912 antamaan lausuntoon, jonka mukaan perustuslaki ei myönnä kansallismiliisin lähettämistä maan rajojen ulkopuolelle. "Perustuslaissa nimenomaan luetellaan ne kolme tarkotusta, joita varten ainoastaan on valta kutsua miliisiä Yhdysvaltain palvelukseen. Nämä tarkotukset ovat: ensiksi, liittovaltain lakien voimassapito; toiseksi, kapinan kukistaminen; kolmanneksi, maahan hyökkäävän vihollisen torjuminen. Nämä kolme tapausta, jotka ovat kieltämättä yksinomaan kotimaista laatua olevia pakkotilanteita, selvästi osottavat, että miliisipalvelus saa tulla kysymykseen ainoastaan Yhdysvaltain tahi sille kuuluvain alueitten rajojen sisällä."

Vielä vetoaa Taylor erinäisiin presidentti Wilsonin julkisiin lausuntoihin, joissa hän on vakuuttanut, ettei perustuslaki anna presidentille valtaa lähettää kansallismiliisiä Yhdysvaltain rajojen ulkopuolelle. Eräässä puheessaan, jonka hän piti New Yorkissa tammikuulla 1916, presidentti Wilson sanoi:

"Minun mielestäni on kongressin velvollisuus tehdä kansalliskaartin suhteen paljoa enemmä, kuin mitä se on ikinä ennen tehnyt. Minun mielipiteeni on, että tuo suuri puolustusarmeijamme on uudestarakennettava ja innostutettava. Mutta kuten tiedätte, hyvät herrat, Yhdysvaltain perustuslain mukaan tämä kansalliskaarti on yli neljänkymmenen valtiomme hallittavissa, eikä keskushallinnolla ole suoranaista sanavaltaa sen kehittämiseen tai järjestelyyn nähden, ja ainoastaan siinä tapauksessa, että vihollinen juuri on maahan hyökkäämässä, on presidentillä oikeus vaatia näitä miehiä lähtemään oman valtionsa ulkopuolelle".

Tämän perustuslakitulkinnan mukaan siis ei olisi presidentillä valtaa lähettää Europan sotatantereille muita kuin värvättyjä joukkoja ja niitä, jotka vapaaehtoisesti suostuvat lähtemään maan rajojen ulkopuolelle. Eikä koko asevelvollisuushommaan luultavasti ole siinä mielessä ryhdyttykään, että arpomalla otettuja miehiä sinne lähetettäisiin, vaan aiottanee ne joukot ainakin etupäässä, käyttää "kotikurin" ylläpitämiseen.

Kuitenkin — joka tapauksessa se on heikko turva mikä sellaisista papereista kuin perustuslaistakin on, sillä "laki on niinkuin luetaan, asia niinkuin ajetaan". Kun ei kerran kansassa ole älyä eikä tarmoa valvoa oikeuksiaan, niin vähä niitä loijarit pystyvät valvomaan, jos jotkut heistä sattuisivat sitä tarkottamaankin oikein tosissaan — jota sen joukkion suhteen aina tulee epäillä. Yhtä luuta vuohen sarvi, sanotaan.

Tehkää ostoksenne niistä liikkeistä, jotka ilmottavat tässä lehdessä

Se olisi selvä suunta

Osotteeksi siitä mielialasta joka vallitsee Suomessa olevan venäläisen sotaväen keskuudessa sotaan nähden, olkoon julaistu seuraava Suomen lehtien tiedonanto:

Suomessa olevan sotaväen piirikomitea tuomitsee ankarin sanoin Venäjän liittolaisten anastuspolitiikan.

Armeijan, laivaston ja työläisten piirikomitea Suomessa on kesäkuun 22 päivänä lähettänyt Suomen eduskunnalle tekemänsä päätöksen, joka koskee liittoutuneiden toukok.-lopulla lähettämiä nootteja, ja pyytää piirikomitean toimittamaan sen maan sanomalehtiin.

Päätöslauselma, joka yksimielisesti hyväksyttiin piirikomitean kokouksessa kesäk. 18 p:nä, kuuluu suomennettuna seuraavasti:

Englannin ja Ranskan hallitusten nooteissa toukok. 24 ja 26 p. tänä vuonna on Venäjän demokratia saanut selvän ja kategorisen vastauksen julistamiinsa tunnuslauseisiin: rauha ilman ilmeisiä ja salaisia valtauksia ja sotakorvauksia kansallisuuksien itsemääräämisoikeuden perusteella. Kumpikin nämä liittohallitusten nootit toteavat jälleen selvästi liittolaisten imperialistien täydellisen haluttomuuden asettua Venäjän vallankumouksellisen demokratian kannalle sotaan ja sen lopettamiskeinoihin nähden. Näistä ilmoituksista ilmenee liittolaismaiden kapitalistisiten hallitusten aikomus jatkaa sotaa niiden valtaustarkoituksien toteuttamiseen saakka, samoin kuin myöskin halu liitossa Venäjän porvariston kanssa, muuttaa Venäjän vallankumouksellisen armeijan aseeksi mailman teurastuksen pitkittämistä varten ja käyttää hyväkseen Venäjän demokratian voimia kansainvälisen ryöväyksen ja väkivallan politiikan tarkoituksiin.

Tältä kantsantokannalta lähtien katsoo piirikomitea:

1) että "liittolais"-hallitusten kieltäytyminen hyväksymästä Venäjän demokratian rauhan suunnitelmaa tekee sille mahdottomaksi yhteistoiminnan jatkamisen edelleen "liittolaisten" kanssa yhteisen valtiollisen ja strategisen rintaman perusteella;

2) että uusi "liittolais"-hallitusten valtaussuunnitelmien vahvistaminen yhdistää ne yhteen leiriin meidän vihollistemme Saksan ja Itävallan imperialistisiten hallitusten kanssa;

3) että Venäjän vallankumouksselliselle demokratialle on samalla tavoin vierasta ja vihamielistä jokaisen valtion politiikka, mikäli sitä noudatetaan meille vihamielisten porvarillisten imperialistisiten voimien ohjausten mukaisesti;

4) että Venäjän vallankumouksen tehtäviin kuuluu olla sallimatta toisen imperialistisen yhtymän ratkaisevaa voittoa toisesta ryhmästä, koska tämä voitto tuottaisi porvaristolle voiton, olisi vapauden kuolema, kansojen veljeyden häpäiseminen, työn uusi, entistä kauheampi orjuuttaminen;

5) että Venäjän demokratia ei voi astua sodan jatkamisen tielle "voitokkaaseen loppuun saakka", jota meille osoittivat "liittolaiset" eikä myöskään yksityisrauhan tielle, jota meille tarjoaa Hindenburg, koska kumpikin johtaisi meidän vallankumouksemme tuhoontumiseen ja samalla myös-kin työtätekevien yleismaailmallisen kapinaannousun tuhoontumiseen;

6) että samalla me nyt emme voi luopua taistelusta, koska meidän vallankumoustamme vastaan jo on yhtynyt koko mailman yhdistynyt porvaristo;

7) että lähimpänä seurauksena "liittolais"-hallitusten haluttomuudesta myöntyä Venäjän demokratian vaatimuksiin on oleva täydellinen välien katkaiseminen niiden kanssa;

8) että Venäjän vallankumouksellisen demokratian ainoina liittolaisina voivat olla vain kaikkien maiden työtätekevät luokat niiden taistelussa omia sortajiaan, omia imperialistisia hallituksiaan vastaan ja vain tällä tiellä näemme me pysyvän rauhan pikaisen saavuttamisen mahdollisuuden, sekä

9) että Venäjän demokratian on strategiassaan otettava huomioonsa **yksinomaan** Venäjän ja yleismaailmallisen vallankumouksen edut.

MAILMANKATSOMUKSIA

SAALISTUKSEN AIKANA SUOMESSA.

Nykyaika on kultainen aika niille, joilla on jotain myytävää ja kiskovatkin ne tavaroistaan hintoja "silmät kiinni", kuten sanotaan. Mutta ei ole huonompi se konepajalainenkaan, joka äskettäin osti mäkituvan Messukylän Uudestakylästä, saaden samassa kaupassa kunnossa olevan pumppukaivon. Kaivon oli edellinen isäntä rakentanut, josta vettä ottavilta naapureilta kantoi ensin vuokraa 50 p:iä kuukaudelta jonka sittemmin alensi 30 p:iin, pitäen sitä täysin riittävänä. Ehkäpä se riittikin, kaivoa käyttäviä kun oli 14. Mutta uusi tulokas heti päätteli, ettei sillä hinnalla kannata vettä antaa ja ilmoitti jokaiselle vedenottajalle korottavansa veden hinnan 1 mk:si kuuk. Täten tulee hän kiskoneeksi vedenottajilta korotusta entiseen hintaan kokonaista 233 ja ⅓ prosenttia vedestä, josta itse ei maksa mitään ja saavat nämät maksajat itse veden kaivosta yläilmoihin pumpata.

Kans. L.

\- - -

EPÄONNISTUNUT PARANTUMISYRITYS.

Rovasti: — On suuillista, että Johansson on niin parantumattoman laiska. Ennemmin tai myöhemmin käy Johansson'ille hullusti.

Johansson: — Niin, laiskuudesta johtuu mieleeni kaksi koulutoveriani, Albom ja Collin. Collin ahersi aamusta iltaan ja kokosi miljoonan ennen kuin hän oli täyttänyt 45 vuotta. Albom ei tehnyt mitään, ja hänellä kaikin ajoin ei ollut paitaakaan päällään.

Rovasti: — Niin, siinä sen näette Johansson!

— Johansson: — Niin, sitte kuoli Collin liikarasituksesta ja Albom nai lesken —.

\- - -

LEIPÄKORTTIJÄRJESTELMÄ MOOSESVAINAAN AIKANA.

Porvarilehdet ovat lainanneet Mooseksen laista seuraavan momentin:

3 Mooseksen kirjan 26 luvun 26 v. luetaan:

"Ja minä hukutan teiltä leivän aineen, niin että yhdessä uunissa kymmenen vaimoa voi teidän leipänne kypsentää ja teidän leipänne punnitaan teille vaa'alla, ja syötyänne ette tule ravituiksi."

Tästä näkyy, että leipä on ollut ahtaalla hedelmällisellä Kaanaan maalla jo Mooseksen aikana. Tuossa momentissa tarkoitetaan sentään ilmeisesti korttijakoa. Unohtaa emme myöskään saa, että korpivaelluksen päivinä ei Israelin lapsille voitu antaa lainkaan leipää, vaan söivät he kuuraa, jota yön aikana kerääntyi nurmikolle.

Tuosta Mooseksen lain kohdasta käy kuitenkin tarkkaan katsoen selville, että siihen aikaan on ollut leipää enemmän kuin meidän päivinämme. Jos nyt saa päivittäin 10 perhettä syödäkseen, mitä 10 akkaa yhdessä uunissa paistaa, niin ei tarvitse ruveta ruokkimaan 5,000 miestä 5 leivällä ja kahdella kalalla, kuten se muinoinen mestari kuului tehneen.